

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ КЛУБА ПРОФЕСОРА ЕМЕРИТУСА
УНИВЕРЗИТЕТА У НОВОМ САДУ**

Нови Сад, април 2022. године

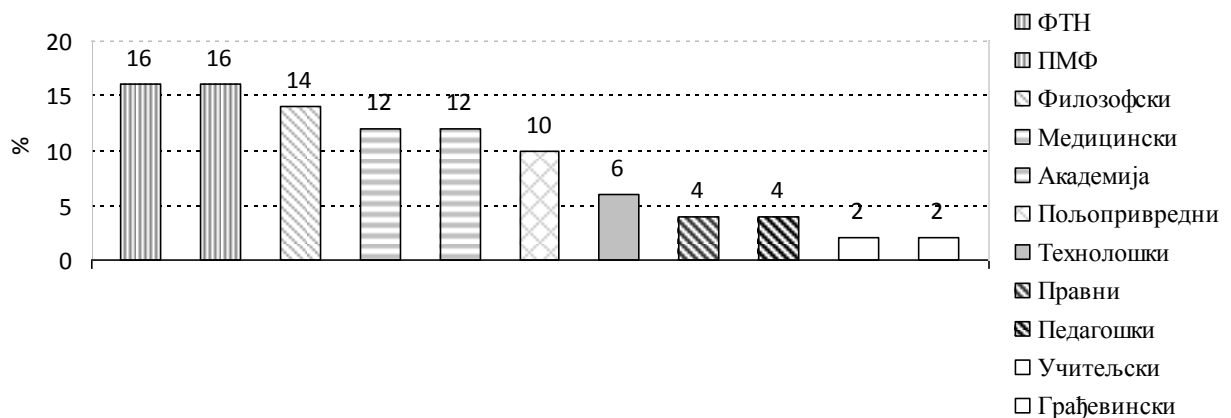

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О БРОЈУ И СТРУКТУРИ ИЗАБРАНИХ ПРОФЕСОРА ЕМЕРИТУСА НА УНИВЕРЗИТЕТУ У НОВОМ САДУ

У периоду од првих избора у звање професора емеритуса Универзитета у Новом Саду (2008. године) у ово престижно звање је изабрано укупно 49 чланова колектива Универзитета, 17 професорки (35 %) и 32 професора (65 %) са 11 факултета у саставу Универзитета (табела 1), са изузетним резултатима рада у уметничком и свим образовно-научним пољима (табела 2).

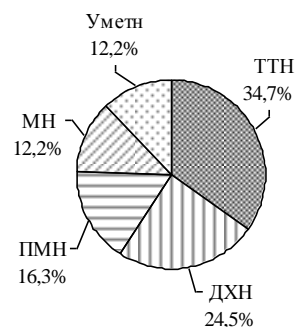
Табела 1. Структура изабраних професора емеритуса по факултетима

Факултет	Број	%
1. Факултет техничких наука	8	16,3
2. Природно-математички факултет	8	16,3
3. Филозофски факултет	7	14,3
4. Академија уметности	6	12,2
5. Медицински факултет	6	12,2
6. Пољопривредни факултет	5	10,2
7. Технолошки факултет	3	6,1
8. Правни факултет	2	4,1
9. Педагошки факултет	2	4,1
10. Учитељски факултет на мађарском наставном језику	1	2,1
11. Грађевински факултет	1	2,1
УКУПНО	49	100

Табела 2. Структура изабраних професора емеритуса по пољима

Образовно-научно/уметничко поље	Број	%
Техничко-технолошке науке	17	34,7
Друштвено-хуманистичке науке	12	24,5
Природно-математичке науке	8	16,3
Уметност	6	12,2
Медицинске науке	6	12,2
УКУПНО	49	99,9

ОСНИВАЊЕ КЛУБА И РАД КЛУБА ПРОФЕСОРА ЕМЕРИТУСА

- Иницијатива за формирање Клуба професора емеритуса** је подржана на састанку одржаном 21. децембра 2015. године, коме је присуствовала већина професора изабраних у ово звање и ректор Универзитета проф. др Душан Николић. **Иницијативни одбор** (професори емеритуси др Радмила Маринковић Недучин, др Мирјана Војиновић-Милорадов, др Иштван Бикит, др Бранимир Гудурић, др Милка Ољача) је предузео низ активности подржаних од органа Универзитета које су довеле до доношења Одлуке Савета Универзитета у Новом Саду о оснивању Клуба професора емеритуса.
- Одлука о оснивању Клуба професора емеритуса Универзитета у Новом Саду** као **организованог облика удруживања професора емеритуса и њиховог учешћа у различитим облицима академског рада**, донета је на Савету Универзитета у Новом Саду на седници одржаној 9. јуна 2016. године. Овом одлуком формирано је прво и за сада и једино универзитетско удружење овог типа у академском простору Србије.
Основни циљеви Клуба су пружање доприноса у области развоја наставе и науке на Универзитету, усмереног на интердисциплинарност и трансдисциплинарност, као и на развој студијских садржаја и научних пројеката, допринос у неговању академских вредности и етичких принципа, те афирмација резултата образовног, научног и уметничког рада у академској и широј заједници.
- Оснивачки састанак Клуба професора емеритуса Универзитета у Новом Саду** одржан је **13. септембра 2016. године**. На састанку су размотрене полазне основе за општи акт универзитета о раду клуба у складу са одлуком Савета универзитета и **изабрано привремено председништво Клуба** до доношења општег акта Универзитета (др Радмила Маринковић Недучин, председавајући привременог Председништва, др Мирјана

Војиновић-Милорадов, заменик председавајуће, др Иштван Бикит, др Бранимир Гудурић, др Милка Ољача, др Ирина Суботић и др Антун Маленица).

4. **Правилник о организацији и раду клуба професора емеритуса Универзитета у Новом Саду донет је на Сенату Универзитета на седници одржаној 7. децембра 2017. године.**
5. **Прва Изборна седница Клуба професора емеритуса одржана је 21. марта 2018. године.** У складу са Правилником, за чланство у Клубу изјаснило се 35 професора емеритуса (19 на Изборној седници, 14 мејлом пре и два након седнице). На седници је **изабрано Председништво Клуба у саставу који обухвата сва образовно-научна поља и поље уметности:** професори емеритуси Радмила Маринковић-Недучин, Мирјана Војиновић Милорадов, Ирина Суботић, Милка Ољача, Антун Маленица, Иштван Бикит и Бранимир Гудурић).
На седници је, полазећи од основне програмске оријентације Клуба професора емеритуса дефинисане одлуком Савета Универзитета о оснивању, усвојен је **програм рада Клуба.**
6. На конститутивној седници Председништва Клуба, одржаној 4. априла 2018. године за **председавајућу Клуба изабрана је проф. емеритус др Радмила Маринковић-Недучин, а за заменицу председавајуће проф. емеритус др Мирјана Војиновић Милорадов.**
7. У складу са Правилником, **друга Изборна седница Клуба била је заказана за 16. март 2020. године**, али је одлуком Председништва морала бити одложена на неодређено време услед почетка пандемије, уведеног ванредног стања и затим низа пандемијских циклуса који су обележили претходне две године. На **електронској седници Клуба професора емеритуса, одржаној 21. септембра 2020. године** донета је одлука о продужењу мандата органима Клуба професора емеритуса Универзитета у Новом Саду за време трајања опасност од трансмисије високоинфективног COVID-19 у Републици Србији.

Током периода пандемије, комуникација, размена мишљења и консултације између чланова Клуба одвијале су се електронским путем. Посебно напомињемо и захвалност Покрајинском секретаријату за високо образовање и научноистраживачку делатност на пажњи у времену почетних ригорозних мера и пригодном пакету тада дефицитарних дезинфекционих средстава свим професорима емеритусима, као и на још једној пажњи – поклону тренерке са логом Универзитета и чоколаде за боље расположење у исцрпљујућем времену пандемије.

У периоду до 5. априла 2022. године, уз сагласност за чланство професора емеритуса изабраних после одржавања прве Изборне седнице, број активних чланова Клуба је повећан на 40. Са тугом се сећамо да са нама нису више поштовани и драги професори емеритуси Душан Петровачки и Милка Ољача.

АКТИВНОСТИ КЛУБА ПРОФЕСОРА ЕМЕРИТУСА (2018 -2022)

Подржавајући основну програмску оријентацију Клуба професора емеритуса, дефинисану Одлуком Савета Универзитета о оснивању, рад Клуба усмерен је посебно на:

- развој образовања и науке у интердисциплинарном окружењу савремене ере;

- промоцију резултата научног и уметничког рада на Универзитету и у ширем окружењу у циљу бољег упознавања академске и шире заједнице, тржишта рада и привреде са образовним, истраживачким и уметничким достигнућима универзитетског кадра и студената;
- активно учешће у промоцији културе и уметности на Универзитету и у међууниверзитетској сарадњи као изузетно значајног елемента изградње савременог академског и истраживачког амбијента са новим и унапређеним садржајима;
- анализу, промоцију и подстицање издавачке политике у домену науке, културе и образовања на нивоу Факултета и Универзитета;
- умрежавање Клуба са сличним удружењима и другим организацијама на националном и интернационалном нивоу у циљу размене мишљења и искустава, покретања заједничких иницијатива и програма и отварања нових могућности за развој научног и уметничког кадра.

Председништво и радне групе

Председништво Клуба је било интензивно ангажовано у реализацији ових програмских начела (12 редовних, 5 електронских и две консултативне седнице Председништва), уз посвећеност и конструктиван приступ свих чланова. Председништво је формирало две радне групе у складу са програмском оријентацијом Клуба: **Радна група за координацију активности прикупљања, анализе и обраде података о ангажовању професора емеритуса** (професор емеритус др Мило Бошковић, координатор, професори емеритуси др Радомир Фолић, др Бојан Срђевић, чланови) и **Радна група за анализу нових законских предлога у области развоја науке** (професор емеритус др Радмила Ковачевић, координатор, професори емеритуси др Илија Ћосић, др Иштван Бикит, чланови). Координатори и чланови радних група учествовали су активно у раду Председништва и у припреми материјала за планиране активности. **Рад Клуба у пленарном саставу** одвијао се кроз пленарне радне седнице посвећене одабраним темама и пленарна предавања са истакнутим гостима по позиву, отворена за јавност. Активан однос, иницијативе, предлози и сугестије чланова Клуба допринели су успешној реализацији програмских опредељења.

Иницијативе Клуба

Радна група за анализу нових законских предлога у области развоја науке припремила је **Предлог и сугестије за измену и/или допуну нацрта закона о науци и истраживањима**, који је усвојен на проширеној седници Председништва и званично упућен Министарству просвете, науке и технолошког развоја (26.12.2018). Предложене допуне и измене припремљене у складу са предложеном формом јавне расправе, детаљно образложене и суштински усмерене на одредбе којима се регулише статус истраживача на факултетима и универзитетима, уз истицање неопходности поштовања принципа да све акредитоване НИО имају права и могућности за институционално финансирање науке и истраживања на једнаким основама, а што је појединим одредбама нацрта закона било доведено у питање. Посебно је указано на значај науке у развоју високог образовања, пошто је квалитетно високо образовање засновано на научним достигнућима основ за формирање научног кадра за рад свих научно-истраживачких институција, како факултета и универзитета тако и института. Координатор радне групе проф. емеритус др Радмила Ковачевић је на скупу XV Трендови развоја - ТРЕНД

2019 у пленарном излагању изложила ове ставове, а рад је доступан у Зборнику радова ТРЕНД 2019.

Радна групе за координацију активности прикупљања, анализе и обраде података о ангажовању професора емеритуса припремила је материјал **Статус професора емеритуса на УНС - компаративни преглед законских и статутарних норми о статусу и правима професора емеритуса на академским институцијама у Србији и у земљама у окружењу**, који је разматран на радном састанку Клуба професора емеритуса Универзитета у Новом Саду, одржаном 12. децембра 2019. године. У закључцима је предложен низ активности усмерених на истоветан приступ статусу професора емеритуса на свим високошколским установама у Србији, без сада евидентних разлика које постоје у примени позитивне законодавне регулативе како на универзитетима у Србији, тако у региону. Са закључцима су упознати ректорат УНС и надлежни органи за високо образовање.

Априла 2021. године Председништво КПЕ припремило је и упутило **амандмане на предлог Измена и допуна Закона о високом образовању**, усмерене на дефинисање права и обавеза професора емеритуса и на ограничење у броју изабраних професора у овом звању на универзитетима.

Пројекти

У протеклом периоду реализована су два пројекта, подржана од Покрајинског секретаријата за високо образовање и научноистраживачку делатност:

- „Развој савремених курикулума у високом образовању“ (мај-децембар 2018)
- „Развој студијских програма у високом образовању“ (мај-децембар 2019)

Имајући у виду да су перманентно унапређење наставних садржаја и методологије усвајања знања и развоја способности и вештина важних у даљој стручној каријери студената међу приоритетним циљевима Клуба професора емеритуса, програми ових пројеката били су усмерени на: свеобухватан увид и евалуацију трендова развоја студијских програма заснованих на научним резултатима и уметничким достигнућима у националном и међународном окружењу, са нагласком на интер- и транс-дисциплинарност; афирмацију резултата академског рада у широј заједници и интензивирање сарадње са академским и другим институцијама. Програми су успешно реализовани кроз различите активности: гостовање еминентних стручњака из земље и иностранства и предавања за широк аудиторијум свих заинтересованих у циљу повезивања академске и стручне јавности, институција и друштвене заједнице; интерактивне радионице за студенте и академски кадар; радне посете универзитетима у земљи и иностранству усмерене на проширења сарадње у развоју наставних и научних активности; активну сарадњу са другим институцијама и удружењима и учешће у активностима академске и шире друштвене заједнице. Програм је реализован уз изузетну сарадњу и активну подршку ректората Универзитета и сарадњу са другим универзитетима, институцијама у области образовања, науке и културе, привредним и другим организацијама, као и са државним органима надлежним за високо образовање, посебно са Покрајинским секретаријатом за високо образовање и научноистраживачку делатност. Активности су пропраћене медијским објавама и коментарима (сајт

Универзитета, дневна штампа, телевизија), што доприноси информисаности и дисеминацији резултата у широј заједници.

- Пројекат „Универзитетска сарадња на националном и међународном нивоу – пут ка даљој интернационализацији високог образовања“ је пријављен за 2020. годину.

Подршка умрежавању универзитета на националном, регионалном и међународном нивоу као пута ка даљој интернационализацији и обезбеђењу ширег спектра заједничких активности и програма атрактивних за студенте на свим нивоима студија су у основни циљеви Пројекта (размена предавача у одабраним научним и уметничким областима; размена млађих сарадника између универзитета и истраживачких института; заједничке радионице на одабране теме уз учешће више универзитетских, истраживачких и културних институција; сарадња са научним институтима на националном и међународном нивоу у циљу бољег коришћења истраживачке инфраструктуре на академским, мастер и докторским студијама; афирмација резултата академског, образовног, уметничког и истраживачког рада у академској и широј заједници).

Публикације Клуба

У протеклом периоду у оквиру активности Клуба **припремљене су и издате значајне публикације:**

1. „**Деценија од првих избора професора емеритуса на Универзитету у Новом Саду: Активности и рад професора емеритуса**“ (2018); Универзитет у Новом Саду, (проф. др Д. Јакшић, ректор, едитор; уреднице проф. емеритус др Р. Маринковић-Недучин, проф. емеритус др М. Војиновић Милорадов) стр. 91; ISBN 978-86-499-0228-2;
http://www.uns.ac.rs/images/doc/publikacije/UNS_KPE_Monografija_Decenija_od_prvih_izbora_profesora_emeritusa.pdf.
2. „**Деценија од првих избора професора емеритуса на универзитету у Новом Саду, Биографије, активности и рад професора емеритуса**“ (2021, друго допуњено издање); Универзитет у Новом Саду, (проф. др Д. Јакшић, ректор, едитор; уреднице проф. емеритус др Р. Маринковић-Недучин, проф. емеритус др М. Војиновић Милорадов) стр. 97; ISBN 978-86-499-0246-6;
https://www.uns.ac.rs/images/doc/publikacije/UNS_Monografija_Aktivnosti_Emeritusi_B5_2021_WEB.pdf

Монографске публикације дају сажет преглед активности, најзначајнијих достигнућа у настави, науци, уметности и струци и доприноса развоју Универзитета у Новом Саду у континуитету рада професора емеритуса УНС, промовишући повезаност научног/уметничког рада и наставних активности у успешној академској каријери посвећеној развоју високог образовања, сумирају програмску оријентацију Клуба професора емеритуса.

3. *„Активности Клуба професора емеритуса УНС и наши уважени гости“ (2018)*; Клуб професора емеритуса Универзитета у Новом Саду (уреднице проф. емеритус др Р. Маринковић-Недучин, проф. емеритус др М. Војиновић Милорадов); http://www.uns.ac.rs/images/doc/publikacije/UNS_KPE_Razvoj_savremenih_kurikuluma.pdf
4. *„Активности клуба професора емеритуса Универзитета у Новом Саду и наши уважени гости“ (2021)*; Клуб професора емеритуса Универзитета у Новом Саду (уреднице проф. емеритус др Р. Маринковић-Недучин, проф. емеритус др М. Војиновић Милорадов); https://www.uns.ac.rs/images/doc/publikacije/UNS_Aktivnosti_Profesora_Emeritusa_2021_A4_WEB.pdf

У публикацијама су приказане активности Клуба у оквиру пројеката „Развој савремених курикулума у високом образовању“ и „Универзитетска сарадња на националном и међународном нивоу – пут ха даљој интернационализацији високог образовања“, реализоване у виду предавања, отворених за академску, стручну и ширу јавност, као и интерактивних радионица за одређене групе заинтересованих. Кроз сажет приказ излагања еминентних гостију клуба, публикација је намењена упознавању шире јавности са новим трендовима у високом образовању, са нагласком на интердисциплинарном приступу у креирању савремених студијских програма у високом образовању. Обухваћене су и активности сарадње Клуба са ширим академским и стручним окружењем.

Штампање публикација омогућио је Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност у оквиру пројеката реализованих пројеката. У сарадњи са ректоратом Универзитета, публикације су приказане су на радној седници Клуба професора емеритуса 4. октобра 2019.

Публикације Клуба издате 2021. године достављене су ректоратима свих универзитета у Србији чији је оснивач држава у циљу информисања и иницијативу за ширу сарадњу професора емеритуса (допис од 21.09.2021. потписан од стране ректора УНС и председавајућих ПКПЕ).

Предавања/интерактивне презентације отворене за шири аудиторијум

Активности Клуба започете 2017. године потврдиле су значај синергије теоријских знања, научних и стручних резултата у развоју студијских програма савременог доба, са посебним нагласком на потребу повезивања и сталне интеракције различитих струка. У протеклом периоду реализован је циклус предавања/интерактивних презентација отворених за шири аудиторијум. У одабиру оквирних тема и гостију пошло од неколико основних поставки: промовисање садржаја од интереса за више образовно-научних поља и област уметности и културе; изузетна међународна репутација предавача у истраживањима у области науке, уметности и струке; досадашња сарадња и искуства произашла из различитих заједничких пројеката и ангажовања; могућности проширења сарадње са различитим институцијама у областима од стратешког интереса за Универзитет. Изузетна сарадња са ректоратом Универзитета допринела је успешној реализацији ових активности Клуба, о чему

сведоче разноврсни садржаји, еминентни гостујући предавачи и интердисциплинарни приступ у широком спектру научних и уметничких области:

1. **Проф. др МИЛАН ДИМКИЋ**, директор Института „Јарослав Черни“, редовни професор ФТН-а Универзитета у Новом Саду, главни уредник научног часописа *Water Research and Management*, директор UNESCO-овог центра друге категорије за управљање водама и климатске промене и ко-председник групе за подземне воде у оквиру Међународног удружења вода, одржао је **предавање „Генеза и процеси у алувиону уз осврт на стање и управљање водама у Србији“** (6. децембар 2017, модератори проф. емеритус др Радмила Маринковић-Недучин и проф. емеритус др Мирјана Војиновић Милорадов). Тема предавања припада домену изузетно важног ресурса за управљање и развој државе као и света у целини. Дат је преглед стања у сектору вода у свету на глобалном нивоу, регионалном нивоу на основу извештаја комисије разних сливних подручја, Европске комисије, комисије слива Дунава и локалном државном националном нивоу, а узете су у разматрање природне, социјалне, политичке, климатске и економске околности везане за сектор вода. Изузетно искуство и репутација предавача и у научној и у стручној јавности и актуелност проблематике у интердисциплинарном напредном подручју вода и водопривреде и заштите животне средине заинтересовала је широк аудиторијум, уз присуство и бројних студената и интензивну дискусију и након завршетка презентације.
2. **Проф. др ВИЛИЈАМ АУ**, еминентни професор на више светских универзитета и вишегодишњи уредник међународног научног часописа високог ранга, чији је истраживачки рад фокусиран на тематику животне средине и јавног здравља, у сарадњи са Институтом за онкологију Војводине у Сремској Каменици, одржао је **предавање „Individual variation in DNA repair capacity as a key determining factor for personalized medicine in cancer prevention and precision therapy“** (14. мај 2018, модератори проф. емеритус др Мирјана Војиновић Милорадов, професор емеритус др Бранимир Гудурић и професор емеритус др Иштван Бикит). Предавање је обухватило приказ нових сазнања у области развоја нових биомаркера за персонализовану процену ризика по здравље и за прецизну превенцију и лечење у актуелној области канцерогених обољења. Проф. др Ау је у сарадњи са Факултетом техничких наука био модератор **Радионице за студенте докторских студија о приступу презентацији научних резултата у складу са међународним стандардима**. Уз учешће академика Теодора Атанацковића и професора емеритуса др Мирјане Војиновић Милорадов, као комодератора радионице, ова активност је допринела стицању знања и вештина значајних како за успешну реализацију докторских студија, писање радова за часописе високог импакт фактора тако и за даљу каријеру докторанада.
3. **Проф. др ГИНТЕР БЕРГХАУС**, један је од највећих светских стручњака за историју и теорију позоришта, за међународни футуризам и авангарду у ширем смислу, као и активан учесник у примени нових модела курикулума за интеграцију теорије и праксе у позоришним студијама, био је гост Клуба. У сарадњи са Академијом уметности УНС, организовано је предавање о актуелним истраживањима у области међународног футуризма, као значајне области за развој студијских програма у пољу уметности: **“Current research into International Futurism”** (7. новембар 2018,

модератори проф. емеритус др Ирина Суботић, проф. Синиша Бокан, декан Академије уметности и проф. емеритус др Радмила Маринковић-Недучин). Предавање се односило на вишедеценијске напоре научника, укључујући и самога проф. Бергхауса, да наслеђено виђење футуризма добија нове, шире конотације и да се установе његове естетске и уметничке вредности ван политичког дискурса. Да су ти напори уродили плодом потврђује чињеница да се о директним и индиректним утицајима футуризма на уметност и културу у широком дијапазону XX века данас може говорити готово у свакој средини, широм света. Проф. Бергхаус је током боравка учествовао у **промоцији новог броја Зборника радова Академије уметности у Новом Саду** и одржао предавање под називом *The Poetics of Noise in Italian Futurism*, а био је и гост Одељења за историју уметности Београдског универзитета и УНЕСКО-ве катедре Универзитета уметности у Београду.

4. **Др РАНКО РАЈОВИЋ**, један од највећих светских стручњака у примени интелигенције у иновативном приступу учењу, одржао **интерактивну презентацију** о актуелним истраживањима, трендовима и искуствима у овој области: **„Однос наставника и студената кроз призму нових образовних приоритета: губитак креативности и времена за откривање“** (20. новембар 2018, модератори проф. емеритус др Радмила Маринковић-Недучин, проф. емеритус др Мирјана Војиновић Милорадов, проф. др Сања Подунавац-Кузмановић, проректорка УНС-а). Кроз предавање се скреће пажња да су системски трендови учења везани у великој мери за репродуктивно учење, што није у складу с физиологијом мозга и да постоје друге технике учења које су ефикасније у односу на класичне, а омогућавају лакше упамћивање и боље повезивање информација. Дат је приказ програма НТИЦ, чији је аутор др Рајовић, јединственог и ефикасног програма развијеног у сарадњи са тимом светски признатих стручњака из области педагогије, неурофизиологије, дефектологије, психологије и генетике, који се примењује у 17 земаља Европе. Др Ранко Рајовић је добитник признања међународне Менсе (*MERF - Mensa education and research foundation*) за интелектуални допринос друштву (2015). Дугогодишњи истраживачки рад, изузетна међународна репутација и искуства стечена у светским размерама чине др Ранка Рајовића посебним саговорником у области развоја образовања на свим нивоима, што је и потврђено изузетним интересовањем бројне публике, уз активно учешће у овој презентацији.
5. **Проф. др БОРИС КАВУР**, међународно признат стручњак у области археологије и проректор за интернационализацију Универзитета Приморске у Копру, Словенија. Проф. др Кавур је одржао **предавање о интердисциплинарним истраживањима у области археологије и историје на тему: „Нема сугестивност изгубљеног хорора: однос археологије и историјског реализма Паје Јовановића“** (14. децембар 2018, модератори проф. емеритус др Радмила Маринковић-Недучин, проф. емеритус др Мирјана Војиновић Милорадов и проф. др Сања Подунавац-Кузмановић, проректорка УНС-а). Предавање је дало приказ дела нашег познатог уметника Паје Јовановића у комплексном вишеслојном тумачењу историјске и уметничке перцепције ширег окружења и наишло је на изузетну пажњу присутног аудиторијума. Проткано је анализом слике Паје Јовановића *„Furor Teutonicus“*, изванредним уметничким исказом борбе римских легија и германских племена заснованом на истраживању многих

историјских извора. Паја Јовановић је за ову слику, наручену из Беча 1890. године, добио више престижних награда тог времена (Рајхлова награда 1899, награде у Паризу 1902, Сент Луису 1904, Салцбургу 1909 и Сантјаго де Чилеу 1910). Слици се губи траг 1910. године, али две сачуване скице у уљу мањег формата и хелиограмура која се чува у Музеју града Београда омогућавају анализу и уметничке вредности и њеног историјског дискурса који и данас привлаче пажњу многих истраживача.

6. **Професор КАРЛ РОЈЛ са Универзитета Вулверхемптон** је светски признат експерт у области иновативног приступа учењу и развоја креативности, специјалиста у области развоја нових стратегија и праксе усмерене на активну партиципацију учесника у образовном процесу. **Предавање „*Learning to be Human - Education in the Post Digital World*“** (6. фебруар 2019, модератори проф. емеритус др Радмила Маринковић-Недучин, проф. емеритус др Мирјана Војиновић Милорадов и проф. др Сања Подунавац-Кузмановић, проректорка УНС-а) било је посвећено о новим приступима учењу и припреми курикулума у пост-дигиталном свету. На основу полазне дефиниције контекста пост-дигиталног доба, излагање је афирмисало нове приступе педагошком раду који отварају додатни простор за дијалог, садржаје оријентисане на решавање проблема, интерактивни рад и самоорганизовање учесника у образовном процесу, у којима дигиталне технологије омогућавају повезивање локалног са глобалним окружењем. Иновативни приступи студијским програмима и континуална евалуација наставне праксе усмерени су на подстицање активног учешћа у процесу учења и у дизајну курикулума. Професор Ројл је био и модератор **интерактивне и практично оријентисане радионице о агилности за учење: „*Agile for Education*“-*Using agile work practices in education to develop problem based and design led approaches to learning***, чији је координатор био Миљан Шуњевић, студент докторских студија ФТН-а.
7. Уважени гост и предавач био је **проф. др ЗОРАН ПЕТРОВИЋ, професор емеритус Универзитета у Питсбургу**, директор Центра за истраживање полимера Канзаса и инострани члан САНУ, са изузетном међународном научном каријером у области науке о полимерима. Професор др Зоран Петровић је завршио студије на Технолошко-металуршком факултету Универзитета у Београду, докторирао у области науке о материјалима на *University of Strathclyde, UK*, био професор Универзитета у Новом Саду, гостујући професор на *University of Massachusetts*, а заокружио академску и научну каријеру на *Pittsburg State University, USA*. Искуства у широком спектру академских институција, постигнути резултати потврђени бројним међународним признањима, уз сталан контакт са нашом научном јавношћу и академским окружењем, чини колегу Петровића изузетним саговорником не само у области науке о полимерима, већ и у путу постизања научне изузетности препознатљиве у међународном окружењу. **Предавање „*Magic with Oils- A personal journey*“** (15. октобар 2019, модератори академик проф. емеритус Теодор Атанацковић, проф. емеритус др Радмила Маринковић-Недучин, проф. емеритус др Мирјана Војиновић Милорадов, проф. др Сања Подунавац-Кузмановић, проректорка УНС-а) приказало је пут од иницијалних истраживања у области примене природних уља до развоја и комерцијализације нових полимерних материјала специјалних особина. Искуства колеге Петровића у преносу знања и развоју технологија са привредним партнерима,

укључујући и домаћу индустрију, од великог су значаја за развој савремених технологија. Посебно је истакнута образовна компонента тог процеса у *Kansas Polymer Research* Центру Универзитета у Питсбургу, као општи путоказ у приступу високом образовању заснованом на истраживању.

8. Еминентни гост и професор млађе генерације, **проф. др СЛОБОДАН ГАЦУРИЋ**, редован професора Природно математичког факултета Универзитета у Новом Саду, експерт у областима аналитичке и физичке хемије, зелене хемије, јонских раствора и њихове примене у токсикологији и у истраживачком пољу форензике. **Предавање „Легалне и квази-легалне психоактивне супстанце и њихови прекурсори - форензички аспект“** (27. новембар 2019, модератори проф. др Сања Подунавац-Кузмановић, проректорка УНС-а, проф. емеритус др Мирјана Војиновић Милорадов и проф. емеритус др Радмила Маринковић-Недучин) посвећено је интердисциплинарним истраживањима у области форензичке хемије. Представљени су форензички аспекти легалних и квази-легалних психоактивних супстанци, посебно ефилона о којима постоји врло мало података о илегалним процесима синтезе, особинама ових и сличних супстанци у форензичком, фармацеутском, хемијском и медицинском, смислу. Лечење људи који су зависни од оваквих дрога је данас изазов с обзиром на мањак спроведених клиничких студија, због чега је проучавање раствора наведених дрога постало оправдано. Актуелност теме, интердисциплинарни приступ сложеној области форензике која обухвата хемијске, медицинске и правне науке, покренуо је многа питања од интереса како за савремену наставу и истраживања тако и за ширу заједницу, што је потврдио и дијалог широког аудиторијума са колегом са међународном репутацијом у овој области.
9. **Проф др БРАНКО КАТАЛИНИЋ**, професор Техничког универзитета у Бечу, међународно признат стручњак у областима интелигентних производних система, флексибилне аутоматизације, роботике и мехатронике, гостујући професор на бројним универзитетима у Европи, укључујући и ФТН Универзитета у Новом Саду, изузетан је саговорник у области савремених производних технологија у интердисциплинарном окружењу. Активан је члан међународних научних и професионалних организација, оснивач и уредник међународних часописа, оснивач је и председник *DAAAM (Danube Adria Association for Automation & Manufacturing)*, међународне мреже академских, научних и производних организација у области напредних технологија. **Предавање „Inženjerski izazovi 21. stoljeća“** (12. децембар 2019, модератори проф. емеритус др Мирјана Војиновић Милорадов, проф. емеритус др Радмила Маринковић-Недучин, проф. емеритус др Илија Ћосић) посвећено је дигиталном добу као највећем је изазову у историји образовања инжењера свих профила. Динамика промена и могућности будућих технологија драстично расту и превазилазе ниво који стари инжењери могу да користе и контролишу. Инжењери морају да владају технологијом док технологија мора бити у служби људи и њихов користан алат. Природна интелигенција насупрот вештачкој интелигенцији највећи је изазов, шанса и ризик за будући развој наше цивилизације, а главни циљ мора бити доминација природне интелигенције над вештачком, што је посебан изазов у креирању савремених образовних приступа, што је и потврдила дискусија и дијалог аудиторијума са колегом Каталинићем.

10. Заокружујући активности у домену гостовања еминентних стручњака из различитих области, гост Клуба је био **проф. др ЖОАО МАТОС (João Amaro De Matos), проректор Универзитета Нова у Лисабону**, међународно признат стручњак у областима менаџмента и економије, корпоративних финансија, инвестиција и управљања ризицима, гостујући професор је на бројним европским и америчким високошколским институцијама. На универзитету НОВА посебно је ангажован у области интернационализације и међународне сарадње. **Предавање „NOVA University International Strategy“** (30. јануар 2020, модератори проф. др Дејан Јакшић, ректор Универзитета, проф. емеритус др Радмила Маринковић-Недучин, проф. емеритус др Мирјана Војиновић Милорадов) дало је приказ развоја академског потенцијала у савременој настави и истраживању, као и друштвеног утицаја интердисциплинарног дијалога различитих партнерских институција у међународном окружењу. У оквиру посете реализоване су и друге активности усмерене на интензивирање сарадње између универзитета и умрежавања универзитетских потенцијала.

Сарадња са академским и ширим окружењем

У оквиру сарадње са ширим академским и стручним окружењем и дисеминације резултата реализованих активности, др Мирјана Војиновић Милорадов, професор емеритус УНС, одржала је пленарно предавање по позиву „*Emerging hazardous substances in outdoor and indoor environment. state of the art. Current and past research*” у поводу 50 година рада Факултета заштите на раду Универзитета у Нишу у оквиру **18th International Conference: Man and Working Environment**, 6-8. децембар 2018. године.

У реализацији активности **активне сарадње са другим универзитетима, размене искустава у развоју иновативних приступа у методологији наставе и у проширењу спектра наставних садржаја заснованих на савременим резултатима науке и струке, као и промовисања постигнутих резултата у оквиру пројеката подржаних од Покрајинског секретаријата у широј академској јавности**, обављене су посете: Технолошком Универзитету у Брну, Факултет за хемију (*Brno University of Technology, Faculty of Chemistry*) и престижном истраживачком институту Чешке академије наука *CzechGlobe (Global Change Research Institute of the Czech Academy of Sciences)*, Универзитету у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици и Државном универзитету у Новом Пазару.

У оквиру ЦЕПУС (*CEEPUS - Central European Exchange Program for University Studies*) пројекта Универзитета у Новом Саду, Факултета техничких наука, професор емеритус др Мирјана Војиновић Милорадов боравила је на Хемијском факултету Технолошког универзитета у Брну. Поред предавања студентима докторских студија одржала и промотивно предавање о активностима Клуба професора емеритуса и са колегама дискутовала о могућим модалитетима будуће сарадње. На позив директора института Чешке академије наука *CzechGlobe*, проф. др академика Михал В. Марека, је посетила Институт, што је био и подстицај даљим активностима. На позив директора Института *CzechGlobe*, ректор Универзитета проф. др Дејан Јакшић и проф. емеритус др Мирјана Војиновић Милорадов боравили су у Брну као гости Института, при чему је **потписан Уговор о сарадњи (Agreement On Cooperation) између Универзитета у Новом Саду и Института CzechGlobe**. Кључне одреднице потписаног Уговора које промовишу међународну сарадњу и заједничке интересе у пољу високог образовања и истраживачких активности су:

- Сарадња у истраживачким активностима и развој заједничких пројеката,
- Посете и боравак професора, сарадника и административног особља, као и размена студената,
- Размена академских публикација, књига, уџбеника и других релевантних података,
- Промоција заједничких публикација и образовног материјала,
- Организовање заједничких научних симпозијума, конференција и састанака.

Посете Универзитету у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици (24-25. децембар 2019) и Државном универзитету у Новом Пазару (26. децембар 2019) обавила је др Радмила Маринковић-Недучин, председавајућа Председништва Клуба професора емеритуса, уз учешће Миљана Шуљевића, докторанда ФТН-а на интердисциплинарној теми архитектуре, урбанизма и инжењерства заштите животне средине.

На састанцима са ректором, проф. др Здравком Витошевићем, ректорским тимом и деканима факултета **Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици** размењена су искуства у развоју савремених студијских програма, са посебним освртом на интензивирање сарадње између универзитета. На седници Сената Универзитета презентоване су:

- Активности и рад професора емеритуса Универзитета у Новом Саду;
- Развој студијских програма у високом образовању – резултати пројеката подржаних од Покрајинског секретаријата за високо образовање и научноистраживачку делатност у 2018. и 2019. години.

У дискусији на Сенату размотрене су и шире могућности заједничког рада у овом домену, уз низ предлога и идеја о модалитетима активне сарадње и размене искустава, посебно у актуелним интердисциплинарним областима.

У разговору са ректором, проф. др Миладином Костићем и ректорским тимом **Државног универзитета у Новом Пазару**, уз презентацију досадашњих активности професора емеритуса на развоју савремених студијских програма, размотрене су и могућности даљих конкретних активности, посебно у домену интердисциплинарних студијских програма на свим нивоима студија, уз потврду заједничког интереса за наставак сарадње наставника и студената.

Програмске активности учешћа у активностима шире друштвене заједнице обухватиле су и предавања и презентације чланова Клуба професора емеритуса у сарадњи са другим институцијама и удружењима, као значајне публикација чији су аутори професори емеритуси.

Као примере наводимо **предавање проф. емеритус др Радмиле Маринковић-Недучин „Сећање сачувано од заборава“**, одржано у организацији Музеја Војводине и Српско-немачког огранка удружења ВАНДРОВКА УННЈС, у оквиру циклуса „Реч има историја...“ (Музеј Војводине, 14. новембар 2019) и **представљање књиге „Ројтанске песме: избор из дела Милеве Симић“**, коју је **приредила проф. емеритус др Марија Клеут**, издате у оквиру едиције Градске библиотеке у Новом Саду „Новосадски манускрипт“ (Читаоница Градске библиотеке, 9. децембра 2019).

Професор емеритус др Мило Бошковић објавио је „Лексикон безбедности“ (Службени гласник, 2017; стр. 864, ISBN 10 8651920903) који обухвата 5.200 појмова из области основних

и ужих дисциплина безбедносних наука и студија безбедности. По концепцији мултидисциплинаран, Лексикон нуди садржаје за практичну примену и у другим областима: кривичноправним, криминолошким, криминалистичким, социјално-патолошким, пенолошким и другим сродним и граничним дисциплинама, а промоција ове капиталне публикације обављена је у клубу „Трибина младих“ Културног центра Новог Сада. **Професорка емерита др Свенка Савић** је у сарадњи са проф. др Марјаном Стевановић **објавила „Водич за употребу родно осетљивог језика у јавној управи у Србији“** (Мисија ОЕБС-а у Србији, 2019; стр. 91, ISBN 978-8687401-16-7). У предговору Мисије ОЕБС-а назначено је да је употреба родно осетљивог језика у јавној и службеној сфери један од важних елемената у борби против родно засноване дискриминације, а језик изражава наше мишљење, али га истовремено и обликује, те може да буде снажно оруђе за промену друштвене свести. **Проф. емер. Ирина Суботић** била је, заједно са др Бојаном Јовићем, директором Института за књижевност и уметност у Београду, уредник међународног научног зборника **Сто година часописа Зенит 1921-1926-2021**, у издању Галерије РИМА (Крагујевац-Београд) и Института за књижевност и уметност. Зборник садржи 35 студија (на 757 страница на српском, хрватском, енглеском и руском језику) из пера стручњака из наше земље, Хрватске, Словеније, Русије, Чешке, Мађарске, Бугарске, Румуније, Немачке и САД. Промовисан је у Народној библиотеци Србије јуна 2021, а затим је представљен и у Институту за књижевност и уметност, у Галерији Матице српске у Новом Саду, као и у Сремској Митровици, Новом Пазару, Крагујевцу, Чачку, Ћуприји и Краљеву.

Награда "Златна књига Библиотеке Матице српске" за 2020. годину додељена је др **Марији Клеут**, која је названа у образложењу "професор емеритус Новосадског универзитета, историчар књижевности, антологичар и библиограф". Награда укључује и **зборник радова о лауреату**, који је објављен под насловом **"Марија Клеут - сагледавање контекста"** (БМС, Нови Сад 2020). Депарتمان за инжењерство заштите животне средине и заштите на раду је 2019. прославио 20 година постојања студијског програма Инжењерство заштите животне средине на ФТН-у. По први пут је у оквиру Департамана и ФТН-а додељена **Награда за животно дело и допринос у области инжењерства заштите животне средине проф. емеритус др Мирјани Војиновић-Милорадов** за посебне заслуге у оснивању и развоју Департамана. Исте године **Српско хемијско друштво је Захвалницом и пригодним поклоном одало признање проф. др емеритус Мирјани Војиновић Милорадов** за дугогодишњи допринос у развоју и раду Друштва.

Афирмацији рада професора емеритуса УНС-а допринело је и издање **„Женског роковника 2021“** које је припремио **Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова**. Роковник, посвећен 60. годишњици Универзитета у Новом Саду, садржи и **приказ биографија 15 професорки које су стекле звање професора емеритуса на Универзитету у Новом Саду**, уз задовољство и сарадњи чланица Клуба професора емеритуса са издавачем у припреми ове публикације.

Извештај припремиле

проф. ем. др Радмила Маринковић-Недучин, председавајућа Председништва КПЕ

проф. ем. др Мирјана Војиновић Милорадов, заменица председавајуће Председништва КПЕ